



SIMNINGENS HISTORIA (1908-2008)

Den äldsta kända avbildningen av idrott är det från omkring 3000 år före Kristus härstammande *egyptiska* hieroglyftecknet för ordet simning, som framställer en fullt tydlig bild av en crawlsimmare. Simningen är också en urgammal idrott i Japan.

Skall man räkna anor så kommer simsporten mycket högt upp på ranglistan bland idrotterna. Simkonsten var utbredd över världen långt före Kristi födelse och naturligtvis var den längst driven i Medelhavsländerna. Men det egendomliga är att som sport har den det nordliga Sverige till födelseland. Uppsala Simsällskap, som bedrev tävlingsverksamhet, bildades sålunda redan år 1796 och eftersom det huvudsakligen var studenter och akademiska lärare i föreningen så blev simpropagandan snart nog spridd över hela landet. och uppvisningar förekom ymnigt under hela adertonhundratalet. Men tekniskt gick knappast simkonsten framåt, i varje fall ej i Sverige där det gamla hederliga bröstsimmet var allenarådande en bit in på 1900-talet.

Olympiska spelen 1912 skulle dock grundligt kullkasta alla begrepp om vilka tider som kunde nås i simning. Duke Kahanamoku från Hawaii sänkte världsrekordet på 100 meter, simningens »blå band», till 1.02.4 och visade en mållös publik ur crawl skulle simmas ekonomiskt och smidigt.

Den första kvinnliga idrotten i Sverige.

Doktor Charles Dickson höll i slutet på 1850-talet i Göteborg ett föredrag om kroppsövningarnas betydelse för hälsan, vari han rekommenderade skridskoåkning som en lämplig kroppsövning för flickor., vilket föranledde en skrivare G. Larsson i Jönköping att i en polemik med fruntimmerssimningens vedersakare i Norrköping utslunga följande ironiska epigram:

»Vad skall man säga om den dimma
Vari vår lärde doktor går?
Ej nog att flickan måste simma –
Hon ock av honom skridskor får.»

Därmed ha vi fått en antydning om hur det rörde sig i landet. Man började inse, att även kvinnan kunde vara i behov av kroppsövningar. Helt naturligt var det härvid på simningens område, den enda dittills verkligt folkligt bedrivna idrotten i Sverige, man först inriktade sitt intresse. Pionjären för den kvinnliga simningen i Sverige var Ossian Borg, direktör för blind- och dövstumminstitutet vid Manilla Stockholm. Han började 1840 en ordnad simskola vid institutet, och under hans ledning anordnades den första simpromotionen där den 3 september 1842, då tio dövstumma gossar blevo promoverade till

simmagistrar. Men snart utsträckte Borg simundervisningen även till flickor vid institutet, när han kom på den idén, att de dövstumma flickorna skulle kunna få hjälp till sin framtida utkomst genom att verka som simlärarinnor var och en på sin ort och därmed även bidra till simkunnighetens spridande i landet.

När 1900-talet nu ligger bakom oss kan vi inom simningen se tillbaka på ett århundrade med stora och ihållande framgångar. De första mästerskapsmedaljerna kom redan 1908 vid OS i London, (3 bronsmedaljer) sammanlagt kom det att bli 32 OS-medaljer, 13 VM-medaljer och 95 EM-medaljer i lång bana under detta sekel. Till detta skall läggas det avslutande decenniets 23 VM-medaljer och 76 EM-medaljer i kort bana. När vi nu även lagt de första åtta åren av 2000-talet bakom oss, kan vi konstatera att svensk simning fortsatt att skörda medaljer vid stora mästerskap.

Simningen har under 1900-talet avverkat en mängd mästerskap. Simningen var med från början på! OS-programmet, EM startade 1926 i Budapest och VM simrades första gången 1973 i Belgrad. Av de svenska simmare som har vunnit medaljer vid dessa mästerskap så är det några som har utmärkt sig på ett alldeles speciellt sätt. Det bör inte vara kontroversiellt att utse följande vinnare i ett antal kategorier:

a) Bäste herrolympier Gunnar Larsson. (2 guld 1972).

Bäste damolympier Jane Cederquist (1 silver 1960).

Meste olympier Anden Holmertz (1984,1988,1992,1996).

Meste mästerskapsmedaljör Arne Borg (10 medaljer på OS, VM och EM).

Simning förekom sporadiskt i början av 1900-talet på Gotland. Däremot har man utövat simhopp sedan lång tid. Det dröjde ända fram till den 23 augusti 1922 innan en första simförening bildades:

Protokoll fört över förhandlingarne vid förberedande sammanträde med intresserade för bildande av ett Visby Simsällskap å Visby Högre allmänna Läroverks gamla sångsal den 23 aug. 1922.

§1

Sammankomsten öppnades av gymnastikdirektör Sven Montan, som med några ord hälsade de närvarande välkomna, förklarade anledningen till mötets utlysande samt klarlade situationen beträffande simsporten och simidrotten i Visby. Montan utsågs därefter att leda förhandlingarne och undertecknad utsågs till att föra protokoll.

§2

De närvarande beslutade därefter enhälligt att bilda ett simsällskap och enhälligt antogs namnet Visby Simsällskap.

Första styrelsen bestod av gymnastikdirektör S. Montan, länsbokhållare B. A Ljungholm, juvelerare E. Swensson, övermontör C. Valtin, redaktör G. Storm, fru Anna-Lisa Gottberg och förste postiljonen B. Blom. Styrelsesuppleanter blev hr H. Runsten och fr. Elsa Calissendorff. Till revisorer valdes landskontorist O. Gullman och hr H. May med hrr E. Lutteman och G. Håkansson som suppleanter.

Ett 40-tal personer antecknade sig som medlemmar i sällskapet. I dag har Wisby Simsällskap c:a 500 medlemmar och Hemse BK Sim består av ett trettiotal medlemmar.

15 mars 1961 var det dags att bilda Gotlands Simförbund. Förhandlingarna leddes av Anders Attner. Styrelsen fick följande sammansättning: Ordförande Göran Engström samt övriga ledamöter Kate Wickman, Sven Svensson, Åke Lindén, Berth Linder, Rolf Wickman, Birger Olsson och Nils-Magnus Montan. Till revisor valdes Lars Erik Larsson med Dagny Lindgren som suppleant.

Den 9 april 1961 i samband med Solbergabadets invigning arrangerades en jubileumstävling som uppskattades mycket. Bland de tävlande fanns bl.a. Jan Lundin, Stockholmspolisen.

Ett träningsprogram för Wisby Simsällskap från sommaren 1923 såg ut som följer:

Juli 10. 50 m fritt simsätt, Raka hopp, 1 sats och 1 språng från kand. och mag.

Juli 13. 50 m ryggsim Raka svikhopp, 2 sats 2 språnghopp. .

Juli 17 100 m bröst. Varierande hopp.

I den stilen fortsatte träningarna under juli och augusti utomhus och i vilket väder som helst.

Ett annorlunda sätt att träna simning var Lasse Olssons framfart i varmbadhusets (numera Rindis kårhus) 8-metersbassäng!!!. Fastspänd i en sele (gjord av cykelslangar och skärpet till en regnkappa) kunde han idka på-stället simning. Hade han inte varit fastspänd så hade det blivit väldigt många vändningar i den korta bassängen Det är bara fantasin som sätter stopp för framgångs- rika personer.

Simsöndagen i går (3 september 1922) blev en strålande sensommardag, trots den något svala bris som blåste. Och det var ej heller en ringa skara av visbybor, som vid tiden för simtävlingarnas början samlades på södra vågbrytaren och höjderna vid Palissaderna för att bese det äkta sommarspektakel, som en simtävling i det fria är under vår svala himmel. – Trots solvärmnen kunde man ej annat än beundra de härdade simmarna i denna påkostade tävlan. –

En gotländsk märkeskvinna . Den 10 september 1922 blev fröken Elsa Calissendorff vår första i Visby promoverade kvinnliga simmagister.

Simning har under första delen av 1900-talet utövats runt om våra kuster och tävlingar har varit ett uppskattat inslag i den gotländska idrottsvärlden .

Under åren har många stora tävlingar och utbyten med fastlandsklubbar skett, såsom Hellas, Stockholmspolisen, Neptun, Oskarhamn och Nynäshamn. Mot de sistnämnda genomfördes stadsmatcher som blev till hårda dueller. Wisby Simsällskap har ett flertal inteckningar i vandringspriser uppsatta till dessa tävlingar.

Vålådalen direkt, sade simmarna om Etelhem (Gotlänningen juli1946).

Är det någon av er, grabbar, som tror att det här är ett sommarnöje, misstar han sig fullständigt. Parollen på den här simkursen är jobba, och åter jobba!

Så ungefär föll simkursens instruktör, Tage Lindströms ord, när han ute på simlägret vid Sigvaldeträsk, avbasade ett par av grabbarna, som trötta efter en timmes intensiv träning i benspark, bröst- och fjärilsim, inte var pigga på en tjugo minuters duvning i polo. Vi

förstår Lindström i det fallet: han har blivit nedkallad för i att göra denna kull av 20 unga grabbar och 2 flickor till om inte fullt utbildade, så i det närmaste något ditåt.

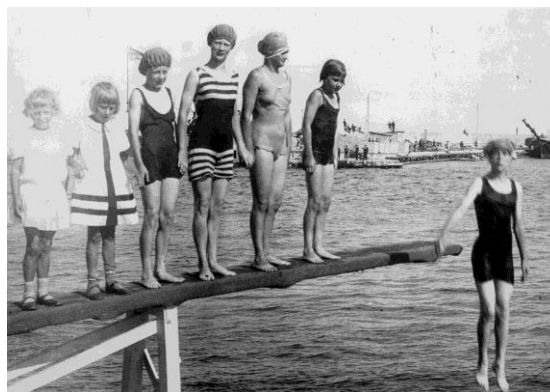
Gustaf Hellsing med i kvartett som slog världsrekord i medley (april 1953).

En gotlänning i världsrekordtabellen. Ja, det tillhör inte vanligheterna precis. Tidigare är det väl bara diskus-Gunnar Nilsson som haft sitt namn där, men ströks efter bara några timmar. Det var vid de olympiska förtävlingarna 1912.

Flera duktiga gotländska simmare kan nämnas såsom: Lasse Olsson, Tord Larsson, Dan Thomsson, Kate Wickman, Karin Lindgren, Ann-Marie Wahljalt, Margaretha Björk, Mats Berg, Lena Ljungberg, Tord Thuresson, Johan Rydkvist, Lars Andersson, Ola Sigalith, Annette Fohlström, Anna Nilsson m.fl. Som ni förstår så har gotländsk simning stått sig bra i nationell konkurrens. Det går nästan inte att plocka ut några ur den mängd av simmare som gotländsk simning har fostrat. Går vi fram i nutid så måste vi nog ranka Ida Sandin som vår största simmartalang genom åren. Hon har många fina placeringar i SM och andra stora tävlingar runt om i världen. Hon har deltagit i ett flertal NatWest Island Games tävlingar och kan ståta med många medaljer av finaste valör.

Simningen har på Gotlands inte drabbats lika hårt av flykt till andra idrotter som många andra klubbar och föreningar gjort. Återväxten har varit god, vilket gör att vi ser framtiden an med tillförsikt. Dock måste det finnas bra och funktionella simhallar som kan ta emot tillströmningen av ungdomar som önskar utöva simidrott och kanske utvecklas till framgångsrika simmare.

Simningen har även haft förmånen, att ha många duktiga ledare genom åren som är en förutsättning för ett bra resultat.



Dessa bilder bifogas även som egna filer så ni kan göra vad ni vill med dem. Simskola Visby Simstadion och flickorna är också från Visby Simstadion.